

Професійний стандарт

ЛАБОРАНТ (ФАРМАЦІЯ)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ДУ «Центр розвитку
медсестринства Міністерства охорони
здоров'я України»
від 29.07.2026 р. № 23

Професійний стандарт розроблено та
затверджено згідно з вимогами статті
4² Кодексу законів про працю України
на підставі:

Висновку Національного агентства
кваліфікацій до проекту професійного
стандарту «Лаборант (фармація)»,
схваленого рішенням Національного
агентства кваліфікацій № 5 від 28.07.2026
р. (відповідно до протоколу засідання
Національного агентства кваліфікацій
№ 47 (311) від 28.07.2026 р.), про
дотримання під час підготовки проекту
професійного стандарту вимог Порядку
розроблення, введення в дію та перегляду
професійних стандартів, затвердженого
постановою Кабінету Міністрів України
від 31 травня 2017 р. № 373;

Висновку Професійної спілки працівників
охорони здоров'я України
від 27 лютого 2026 р. № 01-08/55 щодо
погодження проекту професійного
стандарту «Лаборант (фармація)».

Листа Міністерства охорони здоров'я
України 08.2.0/38218/2-26 від 13.07.2026
щодо погодження проекту професійного
стандарту «Лаборант (фармація)».

2026

1. Назва професійного стандарту

Лаборант (фармація)

2. Загальні відомості про професійний стандарт

1) мета діяльності за професією

Приготування та стандартизація розчинів хімічних реактивів, підготовка лабораторного обладнання до роботи, виконання лабораторних досліджень хімічними та фізико-хімічними методами аналізу, проведення розрахунків, ведення записів в процесі виконання завдань щодо забезпечення контролю якості сировини, напівпродуктів, активних фармацевтичних інгредієнтів, готових лікарських препаратів, хімічних сполук у фармацевтичній галузях, ведення обігу реактивів, забезпечення правильних умов їх зберігання

2) назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби)

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 21	Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	Група 21.1	Виробництво основних фармацевтичних продуктів
				Клас 21.10	Виробництво основних фармацевтичних продуктів
				Група 21.2	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів
				Клас 21.20	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів
Секція Q	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Розділ 86	Охорона здоров'я	Група 86.9	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я
				Клас 86.90	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я

3) назва (назви) професії (професій) та її (їх) код (коди) згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Лаборант (фармація), 3228

4) узагальнена назва професії (за потреби)

Не передбачено

5) назви типових посад (за потреби)

Не передбачено

- 6) **назва (назви) професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), її (їх) рівень (рівні) згідно з Національною рамкою кваліфікацій**
Лаборант (фармація), 5 рівень НРК
- 7) **назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи**
- диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація або 102 Хімія;
 - диплом бакалавра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація;
 - диплом фахового молодшого бакалавра за спеціальністю І8 Фармація або Е3 Хімія;
 - свідоцтво про проходження спеціалізації (субспеціалізації) за профілем роботи «Фармація (аналітичний контроль якості)» або «Аналітично-контрольна фармація»;
 - сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації «Лаборант (фармація)»;
 - документ (диплом, сертифікат тощо) про присвоєння/підтвердження та визнання професійної або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах).

3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

- 1) **здобуття професійної кваліфікації** (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій)

Назва професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти
Лаборант (фармація)	Не передбачено	підготовка не нижче рівня фахової передвищої освіти за освітньою програмою «Аналітичний контроль якості хімічних лікарських сполук» за спеціальністю І8 Фармація або Е3 Хімія, із записом про присвоєння професійної кваліфікації «Технік-лаборант», без вимог до стажу роботи або підготовка не нижче рівня фахової передвищої освіти за спеціальністю І8 Фармація (освітня програма «Фармація»), із записом про присвоєння професійної кваліфікації «Асистент фармацевта», проходження спеціалізації (субспеціалізації) за профілем роботи «Фармація

		(аналітичний контроль якості)» або «Аналітично-контрольна фармація», без вимог до стажу роботи
--	--	--

**2) професійний розвиток
з присвоєнням наступного/вищого рівня професійної кваліфікації**

без присвоєння наступної професійної кваліфікації

для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, в тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей:

Безперервний професійний розвиток (спеціалізація, тематичне удосконалення) згідно з вимогами законодавства з метою:

- профільної спеціалізованої підготовки з набуття здатності виконувати завдання та обов'язки, що мають особливості в межах спеціальності;
- набуття нових/додаткових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей для виконання робіт з новим обладнанням, приладами, матеріалами, за новими процедурами і методиками з дотриманням правил, нормативно-правових актів та вимог у межах професійної діяльності.

Професійний розвиток може здійснюватися шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінар, майстер-класи тощо) та інформальної освіти для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, в тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей.

для підтвердження наявної професійної кваліфікації

Підтвердження наявної та підвищення професійної кваліфікації може бути передбачено відповідними відомчими нормативно-правовими актами та внутрішніми документами підприємств, установ та організацій.

4. Абревіатури, скорочення (за потреби).

ДФУ	Державна Фармакопея України
ISO	Міжнародна організація зі стандартизації
СОП	Стандартна Операційна Процедура
АНД	Аналітично-нормативна документація

5. Опис трудових функцій

Трудові функції, компетентності, знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія	Компетентності	Результати навчання			
		знання	уміння/навички	комунікація	відповідальність і автономія

A. Виконання робіт в процесі лабораторного контролю якості лікарських засобів	A1. Здатність отримувати (передавати) інформацію при прийманні/здачі зміни	A1.31. Виробничо-технічна інструкція лаборанта-хімічної, фізико-хімічної лабораторії. A1.32. Положення загальних статей Державної Фармакопеї України. A1.33. Положення Настанови Фармацевтичної системи якості (ICH Q10). A1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методи контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. A1.35. Вимоги до підготовки робочого місця.	A1.Y1. Виконувати дії відповідно до виробничо-технічної інструкції лаборанта хімічної, фізико-хімічної лабораторії. A1.Y2. Користуватися Державною Фармакопесю України. A1.Y3. Користуватися Настановою з Фармацевтичної системи якості (ICH Q10). A1.Y4. Користуватися внутрішньою нормативною документацією: специфікаціями на вихідну сировину, специфікаціями на проміжну/нерозфасовану продукцію, методиками контролю якості лікарських засобів, специфікаціями на готову продукцію. A1.Y5. Проводити огляд основного та допоміжного обладнання, проводити моніторинг мікроклімату у	A1.K1. Використовувати базові техніки, правила, прийоми, способи конструктивного міжособистісного спілкування. A1.K2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A1.K3. Користуватися засобами зв'язку.	A1.B1. Приймати/передавати робоче місце у належному стані. A1.B2. Забезпечувати відповідність записів, що ведуться на робочому місці вимогам щодо ведення документації.
---	--	---	---	---	---

			приміщенні. Здійснювати записи у журналах. A1.Y6. Організовувати робоче місце перед початком роботи.		
	A2. Здатність використовувати в роботі основи зовнішньої нормативної документації	A1.32. Положення загальних статей Державної Фармакопеї України. A2.31. Принципи та вимоги Належної лабораторної практики. A2.32. Система контролю якості лікарських засобів в Україні. A2.33. Положення законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності.	A1.Y2. Користуватися Державною Фармакопеею України. A1.Y3. Користуватися Настановою з Фармацевтичної системи якості (ICH Q10). A2.Y1. Орієнтуватися в зовнішній нормативній документації. A2.Y2. Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A2.Y3. Дотримуватись принципів та вимог Належної лабораторної практики.	A2.K1. Взаємодіяти з працівниками під час виконання завдань.	A2.B1. Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики. A2.B2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.B3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення.

	A3. Здатність перевіряти справність та стан обладнання, проводити його калібрування	A3.31. Знання ISO 4787:1984, IDT (посуд мірний, методи використання та перевіряння місткості). A3.32. Особливості роботи та будови лабораторного обладнання та приладів (мікроскопу, центрифуги лабораторної, ваго-вимірювальних приладів, рефрактометру, поляриметру, фотоколориметру, спектрофотометру, рН-метру, потенціометру, кондуктометру, лабораторного термостату, сушильної шафи, муфельної печі тощо). A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A3.34. Вимоги та послідовність підготовки приладів і обладнання до роботи.	A1.U5. Проводити огляд основного та допоміжного обладнання, моніторинг мікроклімату у приміщенні. Здійснювати записи у журналах. A1.U6. Організовувати робоче місце перед початком роботи. A3.U1. Збирати лабораторне устаткування та готувати лабораторне обладнання та прилади до роботи. A3.U2. Оцінювати коректне підключення лабораторного обладнання та приладів до електромережі. A3.U3. Оцінювати коректну роботу лабораторного обладнання. A3.U4. Виконувати елементарні процедури при виявленні несправності лабораторного обладнання та приладів (маркування лабораторного	A1.K1. Використовувати базові техніки, правила, прийоми, способи конструктивного міжособистісного спілкування. A1.K2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A3.K1. Доводити до відома інформацію щодо виявлених порушень та несправностей лабораторного обладнання та приладів. A3.K2. Користуватися засобами зв'язку з екстреними службами та керівництвом.	A3.B1. Забезпечувати цілісність та функціональну готовність лабораторного обладнання та приладів в межах функціональних обов'язків. A3.B2. Візуально виявляти несправність обладнання. A3.B3. Запобігати експлуатації несправного обладнання. A3.B4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт. A2.B2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення.
--	---	--	---	---	--

			обладнання, сповіщення завідувача лабораторії). A3.U5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці.		A2.B3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення.
--	--	--	---	--	---

	A4. Здатність забезпечувати дотримання умов належної лабораторної практики щодо використання та зберігання хімічних реактивів відповідно до вимог нормативних документів	A2.31. Принципи та вимоги Належної лабораторної практики. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.31. Знання з загальної, неорганічної, органічної та аналітичної хімії. A4.32. Фізичні, хімічні, біологічні чинники впливу на стабільність та терміни зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.33. Фізико-хімічні властивості хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.34. Вимоги до приміщень (зон) для зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.35. Правила зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих	A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. A4.У1. Дотримуватися умов належної лабораторної практики при використанні та зберіганні хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів. A4.У2. Забезпечувати та підтримувати визначені виробником умови зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів. A4.У3. Розміщувати хімічні реактиви, стандартні зразки, прекурсори на місця їх зберігання з дотриманням правил, умов, стандартів. A4.У4. Підтримувати особливі умови для зберігання отруйних речовин, наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.	A1.К1. Використовувати базові техніки, правила, прийоми, способи конструктивного міжособистісного спілкування. A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A3.К1. Доводити до відома інформацію щодо виявлених порушень та несправностей лабораторного обладнання та приладів. A1.К3. Користуватися засобами зв'язку.	A2.В1. Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики. A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.В3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення. A4.В2. Запобігати використанню у роботі протермінованих хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A3.В4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки
--	--	--	---	---	--

		розчинів відповідно до їх фізико-хімічних властивостей. A4.36. Особливості зберігання отруйних речовин, наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. A4.37. Контроль термінів придатності хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.38. Порядок поводження з хімічними реактивами, стандартними зразками, прекурсорами, титрованими розчинами, які не підлягають подальшому використанню.	A4.У5. Контролювати терміни придатності хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів, визначати їх залишковий термін придатності, вносити дані у відповідні облікові документи. A4.У6. Виконувати правила поводження з відходами хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів, лікарських засобів, які стали непридатними відповідно до вимог законодавства.		та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт.
--	--	---	--	--	--

	A5. Здатність вести обіг хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів	A1.32. Положення загальних статей Державної Фармакопеї України. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.31. Знання з загальної, неорганічної, органічної та аналітичної хімії. A4.33. Фізико-хімічні властивості хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.35. Правила зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів відповідно до їх фізико-хімічних властивостей. A4.37. Контроль термінів придатності хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.38. Порядок поводження з хімічними реактивами, стандартними зразками, прекурсорами, титрованими розчинами, які не підлягають подальшому використанню.	A5.Y1. Вести документацію щодо обліку хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A5.Y2. Застосовувати засоби цифрового зв'язку, професійне програмне забезпечення.	A1.K1. Використовувати базові техніки, правила, прийоми, способи конструктивного міжособистісного спілкування. A1.K2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A1.K3. Користуватися засобами зв'язку. A5.K1. Доповідати завідувачу лабораторією про наявність хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів.	A4.B1. Оцінювати власні дії та нести відповідальність за них при забезпеченні належного розміщення та зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів та титрованих розчинів у процесі виконання робіт. A4.B2. Запобігати використанню у роботі протермінованих хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A2.B3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення. A5.B1. Забезпечувати та нести відповідальність за своєчасність,
--	--	--	--	--	--

					повноту та достовірність заповнення необхідної документації. A3.B4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт.
--	--	--	--	--	--

	A6. Здатність готувати розчини реактивів, робочі стандартні зразки, титровані розчини	A1.32. Положення загальних статей Державної Фармакопеї України. A1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методи контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. A2.31. Принципи та вимоги Належної лабораторної практики. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.31. Знання з загальної, неорганічної, органічної та аналітичної хімії. A6.31. Техніка виконання операцій при приготуванні розчинів хімічних реактивів. A6.32. Способи приготування титрованих розчинів та їх стандартизації.	A1.Y2. Користуватися Державною Фармакопеею України. A1.Y6. Організовувати робоче місце перед початком роботи. A.3.Y1. Збирати лабораторне устаткування та готувати лабораторне обладнання та прилади до роботи. A3.Y5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. A6.Y1. Підбирати необхідний лабораторний посуд до аналізу та калібрувати мірний посуд. A6.Y2. Правильно виконувати операції при роботі з лабораторним обладнанням та ваго-вимірювальними приладами при приготуванні розчинів хімічних реактивів. A6.Y3. Готувати титровані розчини та	A1.K2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A1.K3. Користуватися засобами зв'язку.	A2.B1. Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики. A2.B2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.B3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення. A3.B4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт. A6.B1. Забезпечувати правильний вибір лабораторного
--	---	---	--	--	---

			проводити їх стандартизацію. A6.Y4. Готувати серії стандартних розчинів для фізичних та фізико-хімічних методів аналізу. A6.Y5. Користуватися засобами індивідуального захисту.		посуду та точність вимірювань для одержання надійних та достовірних результатів аналізу. A6.B2. Забезпечувати приготування розчинів хімічних реактивів, титрованих розчинів згідно із встановленими стандартами для забезпечення надійності та достовірності результатів.
--	--	--	--	--	---

	A7. Здатність проводити відбір проб речовин, рідин фармацевтичного виробництва та їх підготовка до аналізу	A1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методики контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. A2.31. Принципи та вимоги Належної лабораторної практики. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.31. Знання з загальної, неорганічної, органічної та аналітичної хімії. A7.31. Правила відбору різних за призначенням та агрегатним станом проб. A7.32. Вимоги до якості проб; способи підготовки проб для аналізу: розчинення, фільтрування, екстракція, кристалізація тощо.	A1.У4. Користуватися внутрішньою нормативною документацією: специфікаціями на вихідну сировину, специфікаціями на проміжну/нерозфасовану продукцію, методиками контролю якості лікарських засобів, специфікаціями на готову продукцію. A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. A7.У1. Дотримуватися вимог Належної лабораторної практики щодо відбору проб. A7.У2. Використовувати необхідне лабораторне обладнання для відбору проб. A7.У3. Проводити підготовку проб для аналізу методами розчинення, фільтрування,	A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A1.К3. Користуватися засобами зв'язку. A3.К1. Доводити до відома інформацію щодо виявлених порушень та несправностей лабораторного обладнання та приладів.	A2.В1. Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики. A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.В3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення. A7.В1. Забезпечувати своєчасний відбір проб та їх підготовку для аналізу. A3.В4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в
--	--	---	--	--	--

			екстракції, кристалізації тощо.		процесі виконання робіт.
--	--	--	------------------------------------	--	-----------------------------

	<i>Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби)</i> Робоче місце розташоване в хімічній або фізико-хімічній лабораторії, яка оснащена необхідними меблями (лабораторними столами, шафами) та обладнанням (витяжні шафи, дистилятор, засоби протипожежної безпеки, аптечка, центрифуга, прилади для вимірювання температури та вологості повітря, комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням та доступом до мережі Інтернет). Нормативна документація: Державна Фармакопея України, Настанова з якості, Належна лабораторна практика, аналітично-нормативна документація, Стандартні операційні процедури Лабораторний посуд та устаткування: скляний, порцеляновий, полімерний посуд, штативи, нагрівальні та ваго-вимірювальні прилади тощо. Прилади: мікроскоп, центрифуга лабораторна, ваго-вимірювальні прилади, рефрактометр, поляриметр, фотоколориметр, спектрофотометр, рН-метр, потенціометр, кондуктометр, термостат лабораторний, сушильна шафа, муфельна піч тощо). Реактиви.
--	--

Б. Виконання хімічного та фізико-хімічного аналізу	Б1.Здатність визначати фізичні параметри та фізико-хімічні характеристики сировини та розчинників згідно з нормативною документацією	A1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методики контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. A2.31. Принципи та вимоги Належної лабораторної практики. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.31. Знання з загальної, неорганічної, органічної та аналітичної хімії. A6.31. Техніка виконання операцій при приготуванні розчинів хімічних реактивів. Б1.31. Методи визначення фізико-хімічних показників сировини фармацевтичного виробництва. Б1.32. Методи визначення ступеня чистоти розчинників.	A1.У4. Користуватися внутрішньою нормативною документацією: специфікаціями на вихідну сировину, специфікаціями на проміжну/нерозфасовану продукцію, методиками контролю якості лікарських засобів, специфікаціями на готову продукцію. A2.У3. Дотримуватись принципів та вимог Належної лабораторної практики. A.3.У1. Збирати лабораторне устаткування та готувати лабораторне обладнання та прилади до роботи. A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. A6.У2. Правильно виконувати операції при роботі з лабораторним	A2.К1. Взаємодіяти з працівниками під час виконання завдань A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A3.К1. Доводити до відома інформацію щодо виявлених порушень та несправностей лабораторного обладнання та приладів. A1.К3. Користуватися засобами зв'язку.	A2.В1. Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики. A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.В3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення. A3.В4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт.
--	--	---	--	--	---

			обладнанням та ваго- вимірювальними приладами при приготуванні розчинів хімічних реактивів. Б1.У1. Визначати фізичні константи сировини, напівпродуктів та продуктів фармацевтичного виробництва. Б1.У2. Визначати ступень чистоти розчинників фізичними та фізико-хімічними методами.		
--	--	--	---	--	--

	Б2. Здатність проводити контроль якості сировини, напівпродуктів та готових продуктів фармацевтичного виробництва хімічними та фізико-хімічними методами згідно з чинною нормативною документацією	A1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методики контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. A2.31. Принципи та вимоги Належної лабораторної практики. A3.32. Особливості роботи та будови лабораторного обладнання та приладів (мікроскопу, центрифуги лабораторної, ваго-вимірjuвальних приладів, рефрактометру, поляриметру, фотоколориметру, спектрофотометру, рН-метру, потенціометру, кондуктометру, термостату лабораторного, сушильної шафи, муфельної печі тощо). A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.31. Знання з загальної, неорганічної, органічної та аналітичної хімії.	A1.У4. Користуватися внутрішньою нормативною документацією: специфікаціями на вихідну сировину, специфікаціями на проміжну/нерозфасовану продукцію, методиками контролю якості лікарських засобів, специфікаціями на готову продукцію. A7.У1. Дотримуватися вимог Належної лабораторної практики щодо відбору проб. A1.У6. Організовувати робоче місце перед початком роботи. A3.У1. Збирати лабораторне устаткування та готувати лабораторне обладнання та прилади до роботи. A3.У2. Оцінювати коректне підключення лабораторного обладнання та приладів до електромережі. A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці,	A2.К1. Взаємодіяти з працівниками під час виконання завдань. A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A3.К1. Доводити до відома інформацію щодо виявлених порушень та несправностей лабораторного обладнання та приладів. A1.К3. Користуватися засобами зв'язку.	A2.В1. Забезпечувати виконання завдань відповідно до вимог нормативних документів та вимог Належної лабораторної практики. A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.В3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення. A3.В4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт.
--	--	---	---	---	---

		A6.31. Техніка виконання операцій при приготуванні розчинів хімічних реактивів. B2.31. Техніка проведення контролю якості сировини, напівпродуктів та готової продукції хімічними та фізико-хімічними методами аналізу згідно з аналітично-нормативною документацією.	безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. B2.У1. Виконувати за наданими методиками аналіз якості сировини, напівпродуктів та готових продуктів фармацевтичного виробництва хімічними та фізико-хімічними методами.		
--	--	---	--	--	--

	Б3. Здатність проводити розрахунки та оцінювати правильність отриманих результатів	A1.32. Положення загальних статей Державної Фармакопеї України. A1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методики контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. Б3.31. Загальні вимоги до засобів вимірювання та обчислення. Б3.32. Порядок проведення розрахунків за результатами аналізів згідно з аналітично-нормативною документацією. Б3.33. Дії у разі отримання результату, який виходить за межі специфікації.	Б3.У1. Оцінювати проміжні результати вимірювань. Б3.У2. Проводити розрахунки за результатами аналізів згідно з аналітично-нормативною документацією. Б3.У3. Оцінювати правильність отриманих результатів згідно з аналітично-нормативною документацією.	A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A1.К3. Користуватися засобами зв'язку. Б3.К1. Повідомляти завідувача лабораторією у випадку отриманні сумнівних або недостовірних результатів.	Б3.В1. Забезпечувати точність проміжних результатів вимірювань, виявляти невідповідності на проміжних етапах. A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.В3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення.
--	--	--	---	--	---

	Б4.З датність ведення записів, заповнення протоколів проведення випробувань	А1.32. Положення загальних статей Державної Фармакопеї України. А1.34. Положення внутрішньої нормативної документації: специфікації на вихідну сировину, специфікації на проміжну/нерозфасовану продукцію, методики контролю якості лікарських засобів, специфікації на готову продукцію. Б3.33. Дії у разі отримання результату, який виходить за межі специфікації. Б4.31. Вимоги до ведення записів, заповнення протоколів проведення випробувань згідно з аналітично-нормативною документацією.	Б4.У1. Оформлювати відповідні протоколи проведення випробувань при виконанні аналізів. Б4.У2. Оформлювати документи у разі отримання результатів, які виходять за межі специфікації.	А1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт.	Б4.В1. Забезпечувати своєчасність, повноту та достовірність заповнення документації
Трудові дії, предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти) (за потреби) Робоче місце, оснащене лабораторними меблями (столами, шафами, стільцями, витяжними шафами, сушильною шафою, термостатом, сейфом для зберігання підконтрольних речовин), обладнанням (ексикаторами, ваго-вимірювальними пристроями, приладами для дозування, фільтрування, екстракції, змішування, розчинення, нагрівання, розтоплення, розливу тощо), пристроями для вимірювання температури та вологості повітря. Раковини для миття (обробки) посуду, обладнання. Лабораторний, допоміжний посуд, комп'ютерне обладнання та оргтехніка, засоби комунікації, доступ до мережі Інтернет, відповідне програмне забезпечення, доступ до інформаційно-довідкових систем, законодавчих актів та нормативних документів, довідкової літератури фармацевтичного та медичного змісту. Прилади: спектрофотометр, рефрактометр, фотоколориметр, поляриметр, ІЧ-спектрометр, центрифуга, магнітна мішалка, рН-метр, потенціометр, кондуктометр, мікроскоп. Нормативна та аналітично-нормативна документація: Державна Фармакопея України, Настанова з якості, Методи контролю якості, Стандартні операційні процедури тощо.					

В. Дії в аварійних ситуаціях	В1. Здатність діяти в аварійних ситуаціях	A1.31. Виробничо-технічна інструкція лаборанта-хімічної, фізико-хімічної лабораторії. A2.33. Положення законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. В1.31. Правила поведження з вогнегасниками, піском, вогнетривким покривалом у разі виникнення аварійної ситуації. В1.32. Вимоги до засобів індивідуального захисту. В1.33. Ознаки пошкодження або зносу засобів індивідуального захисту.	A2.У2. Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. В1.У1. Виконувати правила поведження з вогнегасниками, піском, вогнетривким покривалом у разі виникнення аварійної ситуації. В1.У2. Визначати актуальність та відповідність засобів індивідуального захисту. В1.У3. Визначати наявність пошкоджень, зносу та забруднень засобів індивідуального захисту.	A1.К1. Використовувати базові техніки, правила, прийоми, способи конструктивного міжособистісного спілкування. A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A3.К1. Доводити до відома інформацію щодо виявлених порушень та несправностей лабораторного обладнання та приладів. A2.К1. Взаємодіяти з працівниками під час виконання завдань. A3.К2. Користуватися засобами зв'язку з екстреними службами та керівництвом.	A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A3.В4. Самостійно нести відповідальність за забезпечення особистої безпеки та безпеки життєдіяльності оточуючих людей в процесі виконання робіт.
--	---	--	---	--	--

			В1.У4. Викликати працівників екстрених служб.		
--	--	--	--	--	--

	B2. Здатність надавати домедичну допомогу	A2.33. Положення законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. B2.31. Загальні ознаки порушення життєво важливих функцій організму людини. B2.32. Загальні принципи надання домедичної допомоги та її прийоми з урахуванням характеру отриманого потерпілим пошкодження. B2.33. Основні способи транспортування (перенесення) потерпілого.	A2.У2. Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. B2.У1. Проводити первинний огляд постраждалого. B2.У2. Зупиняти зовнішні кровотечі різними способами. B2.У3. Надавати постраждалому стабільне положення. B2.У4. Накладати пов'язки на різні ділянки тіла. B2.У5. Здійснювати підготовку до транспортної іммобілізації табельними та пристосованими засобами.	A1.К1. Використовувати базові техніки, правила, прийоми, способи конструктивного міжособистісного спілкування. A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A2.К1. Взаємодіяти з працівниками під час виконання завдань. A3.К2. Користуватися засобами зв'язку з екстреними службами та керівництвом.	B2.B1. Самостійно приймати рішення у разі рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані. B2.B2. Навчатися з метою удосконалення умінь та навичок з надання домедичної допомоги.
--	---	---	---	--	---

			B2.Y6. Надавати домедичну допомогу при: переломах, ураженні сильнодіючими та отруйними речовинами, отруєнні невідомою речовиною, газами, зомлінні, судомах, болю у серці (при стенокардії, інфаркті), інсульті, гострому болю в животі, опіках різного походження. B2.Y7. Користуватись аптечкою першої медичної допомоги. B1.Y4. Викликати працівників екстрених служб.		
<i>Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби)</i> Робоче місце, оснащене лабораторними меблями (шафами, полицями, витяжними шафами), пристроями для вимірювання температури та вологості повітря, вогнегасником, піском, вогнетривким покривалом, засобами зв'язку, засобами освітлення, засобами пожежогасіння, засобами індивідуального та колективного захисту, аптечкою першої медичної допомоги					

Г. Захист навколишнього середовища від шкідливого впливу виробництва	Г1. Здатність дотримуватися норм і правил екологічної безпеки	A2.33. Положення законів, підзаконних нормативно- правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A3.33. Положення інструкцій з охорони праці, вимоги норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності. A4.33. Фізико-хімічні властивості хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів. A4.35. Правила зберігання хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів відповідно до їх фізико-хімічних властивостей. Г1.31. Фактори впливу на навколишнє середовище і методи їх попередження. Г1.32. Вимоги та інструкції щодо поводження з відходами. Г1.33. Вимоги природоохоронного законодавства, відповідальність за його порушення.	A2.У2. Виконувати вимоги законів, підзаконних нормативно-правових актів України, нормативних документів, стандартів у сфері професійної діяльності. A3.У5. Дотримуватися вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на робочому місці. A4.У3. Розміщувати хімічні реактиви, стандартні зразки, прекурсори на місця їх зберігання з дотриманням правил, умов, стандартів. A4.У6. Виконувати правила поводження з відходами хімічних реактивів, стандартних зразків, прекурсорів, титрованих розчинів, лікарських засобів, які стали непридатними відповідно до вимог законодавства. Г1.У1. Виконувати збір відходів окремо за	A1.К2. Чітко доносити інформацію про виконані роботи та про особливі умови виконання робіт. A2.К1. Взаємодіяти з працівниками під час виконання завдань. A1.К3. Користуватися засобами зв'язку.	A2.В2. Відповідати за власні дії, оцінюючи правильність прийнятого рішення. A2.В3. Виявляти своєчасно власні помилки з можливістю їх виправлення.
--	---	---	--	---	--

		Г1.34. Інструкції при роботі з небезпечними і отруйними речовинами. A4.38. Порядок поводження з хімічними реактивами, стандартними зразками, прекурсорами, титрованими розчинами, які не підлягають подальшому використанню.	видами в санкціонованих місцях та ємностях. Г1.У2. Виконувати вимоги норм і правил екологічної безпеки. Г1.У3. Ліквідовувати наслідки розливу небезпечних хімічних речовин.		
<i>Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби)</i> Робоче місце, оснащене лабораторними меблями. Засоби комунікації, доступ до інформаційно-довідкових систем, законодавчих актів та нормативних документів, довідкової літератури, тара для утилізації відходів, засоби індивідуального та колективного захисту.					

Д. Застосування принципів гендерної рівності	Д1. Здатність здійснювати професійну діяльність на засадах гендерної компетентності	Д1.31. Законодавчі та нормативно-правові акти, які регулюють питання гендерної рівності в Україні. Д1.32. Положення та сутність гендерного підходу, сучасні тенденції та проблеми гендерної рівності в суспільстві, особливості гендерної соціалізації, механізми дії гендерних стереотипів. Д1.33. Теоретичні та практичні аспекти гендерно чутливого та перетворюючого/ трансформуючого підходу в системі охорони здоров'я.	Д1.У1. Дотримуватись положень та вимог законодавчих, нормативно-правових актів і документів, що визначають формування та реалізацію політики, програм та послуг охорони здоров'я відповідно до специфічних соціальних, культурних, економічних, політичних та інших характеристик умов життя та потреб представників усіх гендерних груп. Д1.У2. Розпізнавати гендерні аспекти проблем та застосовувати поведінкові навички, спрямовані на руйнування гендерних стереотипів та утвердження ідеї гендерної рівності. Д1.У3. Використовувати гендерночутливу комунікацію, передавати інформацію вербально й	Д1.К1. Використовувати гендерно чутливу комунікацію, передавати інформацію вербально й невербально у такий спосіб, що підтримує гендерну рівність.	Д1.В1.Відповідати за дотримання вимог законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють питання гендерної рівності в Україні.
--	---	---	---	--	--

			невербально у такий спосіб, що підтримує гендерну рівність. Д1.У4. Виконувати завдання без транслювання гендерних стереотипів.		
<i>Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби)</i> Законодавча та нормативно-правова база; нормативно-методична та фахова література; мережа Інтернет; комп'ютерне обладнання.					
Е. Цифрова компетентність	Е1. Здатність до загальної цифрової грамотності	Е1.31. Способи роботи з комп'ютерними та мобільними пристроями, принципи використання базового програмного забезпечення, застосунків та професійного прикладного програмного забезпечення, найбільш поширених онлайн-сервісів, периферійних пристроїв введення та виведення інформації, підключення до провідної та безпроводної комп'ютерної мережі. Е1.32. Пошукові сервіси, професійні інформаційні потреби, стратегії пошуку інформації, засоби перевірки надійності джерел зі створення та обробки цифрового контенту, цифрової ідентичності та управління нею.	Е1.У1. Використовувати комп'ютерні та мобільні пристрої, програмне забезпечення, застосунки та професійне прикладне програмне забезпечення. Е1.У2. Здійснювати перегляд, пошук і фільтрування даних, інформації та цифрового контенту, оцінювання та інтерпретація даних, інформації та цифрового контенту, управління даними, інформацією та цифровим контентом. Е1.У3. Діяти згідно з відповідними вказівками, протоколами, правилами та заходами щодо використання різних	Е1.К1. Інформувати та комунікувати відповідно до трудових функцій зі сторонами та учасниками трудової взаємодії.	Е1.В1. Самостійно (або з учасниками трудової взаємодії) використовувати цифрові пристрої.

		E1.33. Можливі ризики у цифровому середовищі, необхідність захисту комп'ютерних пристроїв, безпечне підключення до мережі Інтернет, електронну ідентифікацію контроль доступу, політику безпеки. E1.34. Способи захисту персональних даних і приватності, захист даних в Інтернеті і хмарному середовищі, захист власного здоров'я і благополуччя в цифровому просторі, порядок дій під час виникнення ситуацій кіберзагроз та методи їх уникнення, локальну політику безпеки. E1.35. Рамку цифрової компетентності працівника охорони здоров'я України, її структуру, сфери, компоненти та їхні дескриптори; інструменти оцінювання рівня цифрової компетентності.	медіа, інформації, даних і контенту.		
	E2. Здатність оцінювати та удосконалювати власну цифрову компетентність	E1.35. Рамку цифрової компетентності працівника охорони здоров'я України, її структуру, сфери, компоненти та їхні дескриптори; інструменти оцінювання рівня цифрової компетентності.	E2.У1. Виявляти прогалини та формувати власну програму розвитку цифрової компетентності, використовувати відкриті цифрові освітні ресурси, здобувати	E2.К1. Брати участь в онлайн-курсах, вебінарах та форумах для підвищення кваліфікації у сфері цифрових технологій.	E2.В1. Підвищувати самостійно цифрову грамотність, поглиблювати знання стосовно практичного використання цифрових

			професійні знання за допомогою цифрових технологій та інструментів.	E2.K2. Використовувати іноземні цифрові ресурси для навчання та ознайомлення з передовим досвідом.	технологій в професійній діяльності.
	<i>Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент) (за потреби)</i> Чинне законодавство України про охорону здоров'я, Рамка цифрової компетентності працівника охорони здоров'я України. Робоче місце, оснащене оргтехнікою (комп'ютер, засоби для друку та копіювання; засоби зв'язку; мережа Інтернет).				

6. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

Не передбачено

7. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. повне найменування розробника професійного стандарту

ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України»

Склад робочої групи:

Богомол Наталія Павлівна – завідувач навчально-виробничої практики Фахового коледжу Національного фармацевтичного університету, Голова профбюро;

Валевська Ольга Станіславівна – голова Дніпропетровської обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я України;

Гайдай Юлія Анатоліївна – завідувач аптеки ТОВ «Бюджетна аптека»

Глущенко Ганна Анатоліївна – провідний фахівець з питань співпраці у розвитку медсестринства Департаменту охорони здоров'я Товариства Червоного хреста України, координатор робочої групи з розробки професійних стандартів фахівців галузі «Охорона здоров'я»;

Коломієць Інна Валеріївна – завідувач навчально-методичного кабінету Фахового коледжу Національного фармацевтичного університету;

Комар Катерина Віталіївна – магістр медсестринства, кандидат медичних наук, доцент директор ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України»;

Косяченко Наталія Миколаївна – кандидат фармацевтичних наук, завідувач практики (виробничої, навчальної), голова ЦК фармацевтичних дисциплін Житомирського базового фармацевтичного фахового коледжу Житомирської обласної ради;

Приступко Ольга Миколаївна – завідувач відділення заочної форми навчання та післядипломної освіти Житомирського базового фармацевтичного фахового коледжу Житомирської обласної ради;

Резніченко Тетяна Юріївна – фармацевт, ТОВ «Медіт-М»;

Сайфудінова Ріта Петрівна – завідувач фармацевтичного відділення Черкаської медичної академії;

Слюсарчук Олександра Олексіївна – завідувач фізико-хімічної лабораторії ТОВ ДКП «Фармацевтична фабрика «Vishpha»;

Убогов Сергій Геннадійович – доктор фармацевтичних наук, професор, начальник управління медичних кадрів, освіти і науки Міністерства охорони здоров'я України.

2) назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ Державної установи «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України» № 23 від 29.07.2026р.

3) реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

Висновок Національного агентства кваліфікацій до проєкту професійного стандарту «Лаборант (фармація)», схваленого рішенням Національного агентства кваліфікацій № 5 від 28.07.2026 р. (відповідно до протоколу засідання Національного агентства кваліфікацій №47 (311) від 28.07.2026 р.), про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373.

4) реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні або Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні про погодження проєкту професійного стандарту

Висновок Професійної спілки працівників охорони здоров'я України щодо погодження проєкту професійного стандарту «Лаборант (фармація)» від 27 лютого 2026 р. №01-08/55.

8. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

Липень 2031.